

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2020
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Μλ3ΘΟ(α2)

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΘΕΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ / ΣΠΟΥΔΩΝ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ / ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

Ημερομηνία: Κυριακή 24 Μαΐου 2020
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Απόδειξη σχολικού βιβλίου σελίδα 133

A2. (i) α) Δεν υπάρχει το όριο της στο x_0 ή

β) Υπάρχει το όριο της στο x_0 αλλά είναι διαφορετικό από την τιμή της $f(x_0)$ στο σημείο x_0

(ii) Σελίδα 185 σχολικού βιβλίου ορισμός.

A3. Ο ισχυρισμός είναι ψευδής για παράδειγμα η συνάρτηση $f(x) = e^x$ είναι συνεχής στο $\mathbb{R}$ αλλά δεν έχει ούτε μέγιστο ούτε ελάχιστο

A4.

- (α)** Σωστό
- (β)** Σωστό
- (γ)** Λάθος
- (δ)** Λάθος
- (ε)** Λάθος

ΘΕΜΑ Β

B1. Εφόσον η f συνεχής στο $\mathbb{R}$ θα είναι συνεχής και στο $x = 0$, επομένως

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0) \quad (1)$$

- $\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (x^2 + \alpha^2) = \alpha^2$
- $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} (e^{-x} + 2\alpha - 2) = 2\alpha - 1$
- $f(0) = \alpha^2$

Λόγω της (1) : $\alpha^2 = 2\alpha - 1 \Leftrightarrow \alpha^2 - 2\alpha + 1 = 0 \Leftrightarrow (\alpha - 1)^2 = 0 \Leftrightarrow \alpha = 1$

$$\text{Άρα } f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \leq 0 \\ e^{-x} & x > 0 \end{cases}$$

- $\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2 + 1 - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{x^2}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^-} x = 0$
- $\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{e^{-x} - 1}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} (-e^{-x}) = -1$

Άρα η f δεν είναι παραγωγίσιμη στο $x_0 = 0$ το οποίο είναι εσωτερικό σημείο του πεδίου ορισμού της άρα είναι κρίσιμο σημείο.

B2. (i) Η f παραγωγίσιμη στο διάστημα $(-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$ με $f'(x) = \begin{cases} 2x, & x < 0 \\ -e^{-x}, & x > 0 \end{cases}$

Για $x < 0$ έχουμε $f'(x) = 2 \Leftrightarrow 2x = 2 \Leftrightarrow x = 1$ απορρίπτεται .

Για $x > 0$ έχουμε $-e^{-x} = 2 \Leftrightarrow e^{-x} = -2$ αδύνατη .

(ii) Για κάθε $x < 0$ έχουμε $f'(x) < 0$ και επειδή η f συνεχής στο $x = 0$ θα είναι γνησίως φθίνουσα στο $A_1 = (-\infty, 0]$ και το σύνολο τιμών της θα είναι

$$f(A_1) = \left[f(0), \lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) \right) = [1, +\infty)$$

Για κάθε $x > 0$ $f'(x) < 0$ και επειδή η f συνεχής στο $x_0 = 0$ θα είναι γνησίως φθίνουσα στο $A_2 = [0, +\infty)$ και το σύνολο τιμών της θα είναι

$$f(A_2) = \left(\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x), f(0) \right] = (0, 1]$$

Επομένως το σύνολο τιμών της f είναι το διάστημα $(0, +\infty)$

B3. Η f είναι γνησίως φθίνουσα σε όλο το πεδίο ορισμού της άρα είναι 1-1 οπότε αντιστρέφεται.

Η εξίσωση $y = x^2 + 1$ με $x \leq 0$ και $y \in [1, +\infty)$ ισοδύναμα γίνεται :

$$x^2 = y - 1 \Leftrightarrow \sqrt{x^2} = \sqrt{y - 1} \Leftrightarrow |x| = \sqrt{y - 1} \Leftrightarrow -x = \sqrt{y - 1} \Leftrightarrow x = -\sqrt{y - 1}$$

Η εξίσωση $y = e^{-x}$ με $x > 0$ και $y \in (0, 1)$ ισοδύναμα γίνεται :

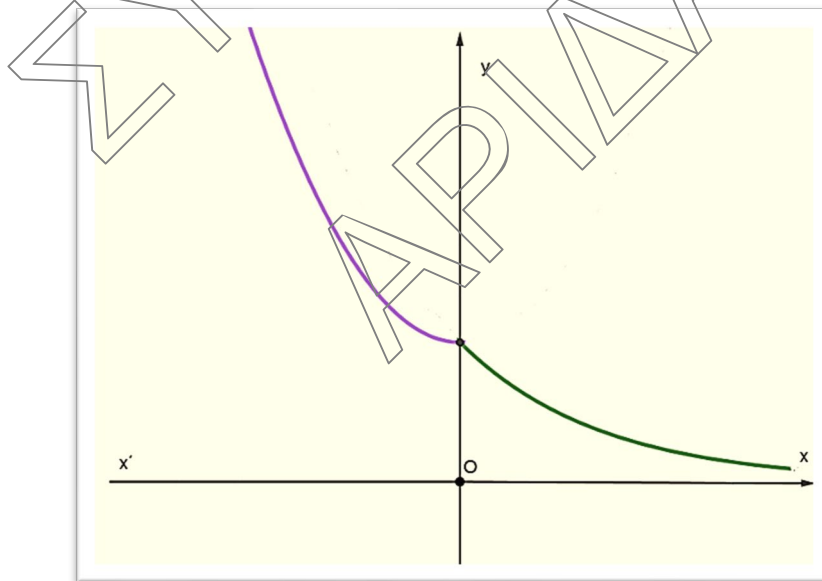
$$y = e^{-x} \Leftrightarrow -x = \ln y \Leftrightarrow x = -\ln y$$

Άρα η αντίστροφη της f είναι : $f^{-1}(x) = \begin{cases} -\ln x, & 0 < x < 1 \\ -\sqrt{x-1}, & x \geq 1 \end{cases}$

B4. Για την $f(x) = \begin{cases} x^2 + 1, & x \leq 0 \\ e^{-x}, & x > 0 \end{cases}$ ισχύει ότι $f(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ επομένως το

ζητούμενο εμβαδόν είναι :

$$E(\Omega) = \int_{-1}^1 f(x) dx = \int_{-1}^0 (x^2 + 1) dx + \int_0^1 e^{-x} dx = \left[\frac{x^3}{3} + x \right]_{-1}^0 + \left[-e^{-x} \right]_0^1 = \frac{7}{3} - \frac{1}{e} \text{ τ.μ.}$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Η f παραγωγίσιμη στο $A = (0, +\infty)$ με $f'(x) = \frac{1 - \ln x}{x^2}$

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{1 - \ln x}{x^2} = 0 \Leftrightarrow 1 - \ln x = 0 \Leftrightarrow \ln x = 1 \Leftrightarrow x = e$$

$$f'(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{1 - \ln x}{x^2} > 0 \Leftrightarrow 1 - \ln x > 0 \Leftrightarrow \ln x < 1 \Leftrightarrow 0 < x < e$$

$$f'(x) < 0 \Leftrightarrow \frac{1 - \ln x}{x^2} < 0 \Leftrightarrow 1 - \ln x < 0 \Leftrightarrow \ln x > 1 \Leftrightarrow x > e$$

Η f γνησίως αύξουσα στο $A_1 = (0, e]$ και γνησίως φθίνουσα στο $A_2 = [e, +\infty)$ ενώ στη θέση $x = e$ έχει μέγιστο το $f(e) = \frac{1}{e}$

Βρίσκοντας την f'' έχουμε: $f''(x) = \frac{2 \ln x - 3}{x^3}$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow \frac{2 \ln x - 3}{x^3} = 0 \Leftrightarrow 2 \ln x - 3 = 0 \Leftrightarrow 2 \ln x = 3 \Leftrightarrow \ln x = \frac{3}{2} \Leftrightarrow x = e^{\frac{3}{2}}$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow \frac{2 \ln x - 3}{x^3} > 0 \Leftrightarrow 2 \ln x - 3 > 0 \Leftrightarrow 2 \ln x > 3 \Leftrightarrow \ln x > \frac{3}{2} \Leftrightarrow x > e^{\frac{3}{2}}$$

$$f''(x) < 0 \Leftrightarrow \frac{2 \ln x - 3}{x^3} < 0 \Leftrightarrow 2 \ln x - 3 < 0 \Leftrightarrow 2 \ln x < 3 \Leftrightarrow \ln x < \frac{3}{2} \Leftrightarrow x < e^{\frac{3}{2}}$$

Άρα η f κοίλη στο $(0, e^{\frac{3}{2}}]$ και κοίλη στο $[e^{\frac{3}{2}}, +\infty)$ ενώ το σημείο $(e^{\frac{3}{2}}, f(e^{\frac{3}{2}}))$ ή

$(e^{\frac{3}{2}}, \frac{3}{2e^{\frac{3}{2}}})$ είναι το σημείο καμπής της.

Γ2. Η εξίσωση $g(x) = h(x)$ ορίζεται στο $(0, +\infty)$ άρα

$$e^x = x^e \Leftrightarrow x = \ln x^e \Leftrightarrow x = e \ln x \Leftrightarrow \frac{\ln x}{x} = \frac{1}{e} \Leftrightarrow f(x) = \frac{1}{e} \Leftrightarrow x = e$$

Ισχύει $f(x) \leq f(e)$ για κάθε $x > 0$ και η ισότητα ισχύει για $x = e$

Οι συναρτήσεις g, h είναι παραγωγίσιμες στο $(0, +\infty)$ με $g'(x) = e^x$ και $h'(x) = ex^{e-1}$

και στο κοινό τους σημείο έχουμε: $g'(e) = e^e$ και $h'(e) = e \cdot e^{e-1} = e^e$

Δηλαδή οι C_g, C_h έχουν κοινό σημείο με τετμημένη $x = e$ και $g'(e) = h'(e)$ οπότε έχουν κοινή εφαπτομένη στο κοινό τους σημείο.

Γ3. Θεωρούμε $\varphi(x) = (f(3) - f(2))(e^{x+1} - e) + (x-1)(1 - ef(x))$ με $x \in (0, +\infty)$

Ισχύει: $\lim_{x \rightarrow 0^+} \varphi(x) = -\infty$ διότι:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} (f(3) - f(2))(e^{x+1} - e) = 0 \text{ και } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\ln x}{x} = -\infty$$

$$\text{Άρα: } \lim_{x \rightarrow 0^+} (x-1)(1 - ef(x)) = (-1) \cdot [1 - (-\infty)] = (-1) \cdot (+\infty) = -\infty$$

Δηλαδή: $\varphi(x) < 0$ για τιμές του x κοντά στο μηδέν άρα θα υπάρξει $x_1 > 0$ τέτοιο ώστε $\varphi(x_1) < 0$

$$\text{Επίσης } \varphi(1) = (f(3) - f(2))(e^2 - e) = \left(\frac{\ln 3}{3} - \frac{\ln 2}{2}\right)(e^2 - e) > 0$$

$$\text{Διότι } \frac{\ln 3}{3} - \frac{\ln 2}{2} = \frac{2\ln 3 - 3\ln 2}{6} = \frac{\ln 9 - \ln 8}{6} > 0 \text{ και } e^2 - e > 0$$

Άρα η φ είναι συνεχής στο $[x_1, 1] \subseteq (0, +\infty)$ και $\varphi(x_1) \cdot \varphi(1) < 0$ οπότε από θεώρημα Bolzano υπάρχει μία τουλάχιστον ρίζα της εξίσωσης $\varphi(x) = 0$ στο $(0, 1)$

Γ4. Να βρεθεί ο $v \in \mathbb{N}$ με $v > 3$ ώστε $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu(v^2 x)}{2^v x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2020^{f(x)} + 2021^{f(x)}}{2020^{f(x)} - 2021^{f(x)}}$

Για το $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\eta\mu(v^2 x)}{2^v x}$ κάνουμε την αντικατάσταση $u = v^2 x$ άρα όταν $x \rightarrow 0$ τότε $u \rightarrow 0$

$$\text{Επομένως το όριο γίνεται: } \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta\mu u}{2^v \frac{u}{v^2}} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{v^2 \cdot \eta\mu u}{2^v u} = \frac{v^2}{2^v} \lim_{u \rightarrow 0} \frac{\eta\mu u}{u} = \frac{v^2}{2^v}$$

$$\text{Για το } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{2020^{f(x)} + 2021^{f(x)}}{2020^{f(x)} - 2021^{f(x)}} \text{ θέτουμε } u = f(x), \quad u_0 = \lim_{x \rightarrow 0} u = \lim_{x \rightarrow 0} f(x) = -\infty$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{2020^{f(x)} + 2021^{f(x)}}{2020^{f(x)} - 2021^{f(x)}} = \lim_{u \rightarrow -\infty} \frac{2020^u + 2021^u}{2020^u - 2021^u} = \lim_{u \rightarrow -\infty} \frac{1 + \left(\frac{2021}{2020}\right)^u}{1 - \left(\frac{2021}{2020}\right)^u} = 1$$

Άρα $\frac{v^2}{2^v} = 1 \Leftrightarrow v^2 = 2^v \Leftrightarrow v = 4$ διότι

Για $x > 3$ έχουμε :

$$x^2 = 2^x \Leftrightarrow \ln x^2 = \ln 2^x \Leftrightarrow 2 \ln x = x \ln 2 \Leftrightarrow f(x) = \frac{\ln 2}{2} \Leftrightarrow f(x) = \frac{2 \cdot \ln 2}{4} \Leftrightarrow f(x) = f(4)$$

Στο διάστημα $(3, +\infty)$ η f είναι γνησίως αύξουσα άρα $f(x) = f(4) \Leftrightarrow x = 4$

$$I = \int_4^5 (x+4)f(x+4)dx, \text{ θέτουμε } u = x+4 \text{ άρα } du = dx \text{ και για } x = 4 \text{ και } x = 5$$

έχουμε $u = 8$ και $u = 9$ αντίστοιχα οπότε το ολοκλήρωμα γίνεται

$$I = \int_8^9 uf(u) du = \int_8^9 \ln u \cdot u du = [u \ln u - u]_8^9 = 9 \ln 9 - 9 - 8 \ln 8 + 8 = 9 \ln 9 - 8 \ln 8 - 1$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

$$\begin{aligned} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h) - f(1-h)}{2h} &= \frac{1}{2} \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h) - f(1-h) - f(1) + f(1)}{h} \\ &= \frac{1}{2} \lim_{h \rightarrow 0} \left(\frac{f(1+h) - f(1)}{h} - \frac{f(1-h) - f(1)}{h} \right) = f'(1) \end{aligned}$$

Διότι : $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1+h) - f(1)}{h} = f'(1)$

και $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1-h) - f(1)}{h} = -f'(1)$ αφού αντικαθιστώντας $u = -h$ προκύπτει

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(1-h) - f(1)}{h} = \lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(1+u) - f(1)}{-u} = -\lim_{u \rightarrow 0} \frac{f(1+u) - f(1)}{u} = -f'(1)$$

Επίσης θέτουμε $h(x) = \frac{f(x)g(x) - x^2}{x-1}, x \neq 1$ με $\lim_{x \rightarrow 1} h(x) = f'(1)$

$(x-1)h(x)+x^2 = f(x)g(x)$, ισχύει $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1) = 1 > 0$ κοντά στο 1 άρα

$$g(x) = \frac{(x-1)h(x)+x^2}{f(x)} \text{ άρα } \lim_{x \rightarrow 1} g(x) = 1 \text{ και επειδή η } g \text{ συνεχής ισχύει } g(1) = 1$$

Για το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)g(x)-x^2}{x-1}$ έχουμε :

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)g(x)-x^2}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{f(x)g(x)-x^2-g(x)+g(x)}{x-1} \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{g(x)(f(x)-1)}{x-1} + \frac{g(x)-x^2}{x-1} \right) = \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{g(x)(f(x)-1)}{x-1} + \frac{g(x)-x^2+1-1}{x-1} \right)$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{g(x)(f(x)-1)}{x-1} + \frac{g(x)-1}{x-1} \cdot \frac{x^2-1}{x-1} \right) = g(1)f'(1) + g'(1) - 2 = f'(1) + g'(1) - 2$$

Άρα $f'(1) = f'(1) + g'(1) - 2 \Leftrightarrow g'(1) = 2$

Β-τρόπος

Το όριο $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{g(x)-x^2}{x-1}$ υπολογίζεται και με τον κανόνα del' hospital

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{g(x)-x^2}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}}{\begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}} = \lim_{x \rightarrow 1} (g'(x) - 2x) = g'(1) - 2$$

(β) Η εξίσωση εφαπτομένης της g στο σημείο $A(1, g(1))$ είναι η $y = 2x - 1$ και επειδή η g κοίλη ισχύει $g(x) \leq 2x - 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με την ισότητα να ισχύει για $x = 1$

Δ2.

Η f ικανοποιεί τις υποθέσεις του Θεωρήματος Μέσης Τιμής στα διαστήματα $[-1,0]$ και $[0,1]$

Άρα υπάρχουν $\xi_1 \in (-1,0)$ και $\xi_2 \in (0,1)$ τέτοια ώστε :

$$f'(\xi_1) = \frac{f(0) - f(-1)}{0 - (-1)} \Leftrightarrow f'(\xi_1) = f(0) + 1$$

και

$$f'(\xi_2) = \frac{f(1) - f(0)}{1 - 0} \Leftrightarrow f'(\xi_2) = 1 - f(0)$$

Όμως $f'(x) \geq 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ άρα

$$f'(\xi_1) \geq 1 \Leftrightarrow f(0) + 1 \geq 1 \Leftrightarrow f(0) \geq 0 \quad \text{και} \quad f'(\xi_2) \geq 1 \Leftrightarrow 1 - f(0) \geq 1 \Leftrightarrow f(0) \leq 0$$

Άρα $f(0) = 0$

Δ3.

Για $x=0$ η εξίσωση αληθεύει, θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = 2x - f(x) - g(x+1) + 1$ με πεδίο ορισμού $A = (-\infty, 0]$ η οποία είναι παραγωγίσιμη στο $(-\infty, 0)$ με

$h'(x) = -f'(x) + 2 - g'(x+1)$, όμως $h'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-\infty, 0)$ διότι :

- Ισχύει $f'(x) \geq 1 \Leftrightarrow -f'(x) \leq -1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ άρα και $-f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-\infty, 0)$
- Ισχύει $g''(x) < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ άρα η g' γνησίως φθίνουσα.

$$x < 0 \Leftrightarrow x+1 < 1 \Leftrightarrow g'(x+1) > g'(1) \Leftrightarrow g'(x+1) > 2 \Leftrightarrow 2 - g'(x+1) < 0$$

Άρα η h γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, 0]$ και $x < 0 \Leftrightarrow h(x) > h(0) \Leftrightarrow h(x) > 0$

Επομένως η εξίσωση έχει στο διάστημα $A = (-\infty, 0]$ μια μόνο λύση την $x = 0$

Δ4. Ισχύει $f'(x) \geq 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ άρα για $x \in [1, 2]$ έχουμε $x \cdot f'(x) \geq x \cdot 1$

$$\int_1^2 x \cdot f'(x) dx \geq \int_1^2 x dx \Rightarrow [xf(x)]_1^2 - \int_1^2 f(x) dx \geq \left[\frac{x^2}{2}\right]_1^2$$

$$\Rightarrow 2f(2) - f(1) - \int_1^2 f(x) dx \geq \frac{3}{2} \Rightarrow 2 \int_1^2 f(x) dx \leq 4f(2) - 5$$

ΣΥΝΕΙΡΜΟΝ
ΑΡΙΔΑΙΑ